

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/71/2016
Identifikačné číslo spisu: 7614010316
Dátum vydania rozhodnutia: 01.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7614010316.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom 1. februára 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného I. G. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3T/99/2014, o dovolaní obvineného I. G., ktoré podal prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne JUDr. Jany Šándorovej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/28/2016, z 18. apríla 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného I. G. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 7. apríla 2015, sp. zn. 3T/99/2014, bol obvinený I. G. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na skutkovom základe, že

dňa 14. septembra 2013 okolo 22.30 hod. v U., na ulici V., na chodníku bytového domu č. XX, po predchádzajúcom požití alkoholu a po tom, čo poškodený T. L. vstal zo zeme po predchádzajúcom údere od T. U., tomuto dal facku, po ktorej poškodený spadol na zem, kde ho opakovane kopal do tela a následne mu vytiahol peňaženku so sumou najmenej 600 € zo zadného vrečka nohavíc, čím poškodenému T. L. spôsobil škodu najmenej vo výške 600 €.

Za to bol obvinenému uložený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu súd obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že obvinený I. G. je povinný zaplatiť poškodenému T. L., nar. X. U. XXXX, bytom V., W. XX/X, škodu vo výške 600 €.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený I. G., ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením z 18. apríla 2016, sp. zn. 8To/28/2016, postupom podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti vyššie označenému uzneseniu krajského súdu podal, prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne dovolanie obvinený I. G. a to z dôvodu dovolania uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že je toho názoru, že napadnutým rozsudkom (správne má byť uznesením) krajského súdu, ako aj odsudzujúcim rozsudkom okresného súdu bolo porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie okresného súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

Poškodený T. L. najskôr usvedčoval zo spáchania skutku T. U., bol zásadne ovplyvňovaný a nepriamo manipulovaný v prípravnom konaní pri výsluchu i pri konfrontácii, boli mu kladené sugestívne a kapciózne otázky, až napokon zmenil výpoveď a začal usvedčovať jeho ako páchatel'a. Vyslovil presvedčenie, že pri vykonávaní tohto dôkazu bol porušený zákon a to konkrétne v ustanovení § 132 ods.1, 2 Trestného poriadku.

Namietal tiež, že súd odmietol vykonať ním navrhovanú konfrontáciu s T. U. a poškodeným a svedkyňou V. a W.. Týmto postupom bolo porušené jeho právo na obhajobu. Uviedol, že aj keď žiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, súčasťou jeho práva na obhajobu je náležité objasnenie skutkového stavu a to vykonaním ním navrhovaných dôkazov - konfrontácií na hlavnom pojednávaní za prítomnosti ním zvoleného obhajcu.

Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods.1, 2 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon a tiež, aby dovolací súd zrušil tieto rozhodnutia a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves tak, že navrhol dovolanie postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietnuť, pretože nie sú splnené podmienky v súlade s ustanovením § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) po predložení spisového materiálu primárne zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie podal prostredníctvom svojho obhajcu a dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ až písm. g/ Trestného poriadku namietal v súlade s § 371 ods. 4 Trestného poriadku najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, pričom dovolací súd o dovolaní rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože dospel k záveru, že nie je naplnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku.

Z obsahu písomného odôvodnenia dovolania i záverečného petitu je zrejmé, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Je preto nevyhnutné v úvode uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnené dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

V dovolaní obvinený namietal, že konaním okresného aj krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu, § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správne rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným (doplnenie dokazovania vykonaním ním navrhovaných konfrontácií a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného (hodnotenie výpovede poškodeného), nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (porušenia práva na obhajobu), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov, nemožno ním však (úspešne) napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní.

Obvinený G. vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu namietal porušenie ustanovenia § 132 ods.1, 2 Trestného poriadku pri výsluchu poškodeného T. L., spočívajúce v tom, že poškodený bol pri výsluchu a konfrontácii s T. U. ovplyvňovaný a manipulovaný tak, že najskôr usvedčoval T. U. a neskôr zmenil výpoveď a začal usvedčovať jeho. Boli mu kladené kapiózne a sugestívne otázky.

Z obsahu spisu vyplýva, že poškodený bol v prípravnom konaní vypočutý 11. októbra 2013 (č. l. 79 - 87) a konfrontovaný s T. U. 14. októbra 2013 (č. l. 88 - 94). Oba úkony boli vykonané za aktívnej prítomnosti obhajcu obvineného, ktorý ovšem nezákonnosť vedenia výsluchu, resp. vykonávania konfrontácie nenamietal.

Na hlavnom pojednávaní bol poškodený vypočutý 16. septembra 2014 (č. l. 163, 164). Obhajca obvineného sa rozhodol na hlavnom pojednávaní poškodeného nevypočúvať a tiež nenamietal spôsob vedenia jeho výsluchu.

Dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov upravujúcich zadováženie dôkazu výsluchom poškodeného a nezistil ich porušenie ani pri vykonaní tohto dôkazu na hlavnom pojednávaní. Okolnosť, že obvinený nesúhlasí s hodnotením vierohodnosti tohto dôkazu, pretože ho poškodený usvedčuje, v žiadnom prípade nemôže zakladať dôvod dovolania podľa písm. g/ § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolaciu námietku obvineného, že poškodený bol pri výsluchu ovplyvňovaný a manipulovaný v jeho neprospech, nemal dovolací súd ničím objektivizovanú a takéto tvrdenie obvineného vylučuje aj účasť jeho obhajcu pri vykonávaní týchto úkonov.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným I. G., a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.